

KeFiK houdt vinger aan de pols

KeFiK, het Kenniscentrum voor Financiering van KMO's, stelde de resultaten van zijn maandelijkse barometer voor tijdens de persconferentie die het VBO organiseerde over de financiering van KMO's in de huidige crisiscontext. Het instrument werd specifiek ontwikkeld om de crisis stap voor stap te observeren en te volgen. Het Bedrijf ging praten met **Frédéric Lernoux**, Senior Manager van het KeFiK.

Frédéric Lernoux, Senior Manager KeFiK en Senior Manager Strategie & Communicatie van het Participatiefonds.

Het Bedrijf *In welke context werd het KeFiK uit de grond gestampt?*

Frédéric Lernoux
“Het KeFiK werd in november 2005 gesticht door de voogdijministers van het Participatiefonds. Aanvankelijk vormde het Centrum een antwoord op de krediet-schaarste eind 2000. In die periode was er immers een economische crisis aan de gang, die in bepaalde opzichten vergelijkbaar was met de crisis die we nu kennen, behalve dat ze veel minder ernstig was. Er hing toen ook een *kredietcrunch* in de lucht en men vreesde dat de banken en geldinstellingen de kredietkraan naar de bedrijfs-wereld zouden dichtdraaien. Oorspronkelijk was het KeFiK dus een initiatief van een werkgroep die opgericht is door André Desimpel en vervolgens overgenomen door Eric André. Die groep had een heleboel aanbevelingen geformuleerd, waaronder de oprichting van een Kenniscentrum voor Financiering van KMO: het KeFiK. Er diende toen nog een plaatsje te worden gevonden om het nieuwe centrum onder te brengen. Omdat het om een federaal project ging, dach-

ten de voogdijministers aan het Participatiefonds, dat met het voorstel instemde.”

Het Bedrijf *Hoe werkt het Kenniscentrum?*

Frédéric Lernoux
“Het KeFiK is een structuur in twee verdiepingen. Om te beginnen is er een wetenschappelijk sturingscomité dat samengesteld is uit vertegenwoordigers van alle partijen die te maken hebben met de KMO-financiering, los van het machtsniveau waartoe ze behoren. We vinden er bijvoorbeeld de voogdijministers van het Participatiefonds in terug, de Minister van Financiën, de Minister van KMO's, de Minister van Tewerkstelling, de federale en gewestelijke besturen die bevoegd zijn voor statistische analyse, de gewestelijke Ministers van Economie, de verschillende financiële spelers - PMV (voor Vlaanderen), SOWALFIN (voor Wallonië) en BAO (voor Brussel) -, universiteitsprofessoren, KMO-organisaties (UNIZO, UCM), het VBO (bedrijfsleiders), FEBELFIN (Belgische bankvereniging), de Nationale Bank, de boekhouders en accountants. Het gaat dus om een heus netwerk dat onderling communiceert over KMO-financiering, projectvoorstellen indient, bepaalde vraagstukken objectiveert en aanbevelingen doet op de verschillende machtsniveaus. Op dat niveau worden namelijk de strategische richtin-

gen gekozen en evalueert men of verder onderzoek nodig is, bijvoorbeeld wanneer men door middel van studies dieper wil doordringen in een bepaalde materie.”

Het Bedrijf *Het KeFiK speelt dus geen begeleidende of economische rol...*

Frédéric Lernoux
“Dat klopt. Op het gebied van economische overheidssteun worden die beide taken vervuld door onder andere het Participatiefonds en de gewestelijke overheidsspelers. Wat het KeFiK wél doet, is informatie ter beschikking stellen van kandidaat-ondernemingen over alle bestaande instrumenten die de toegang tot het krediet kunnen vergemakkelijken. Wij streven ernaar een totaalbeeld te geven op basis van enkele elementaire vragen: wie ben je, waar woon je en wat heb je nodig? Van daaruit verwijzen we kandidaat-ondernemers zo snel mogelijk door naar de juiste informatiebronnen. Wij willen dat de mensen snel aan informatie geraken. Een andere taak waar het KeFiK zich mee bezighoudt, zijn enquêtes en peilingen. Door die enquêtes zijn we er ons bijvoorbeeld bewust van geworden dat fiscale maatregelen voor de onderneming uiterst belangrijk zijn. We hebben dan ook een simulatieprogramma uitgedokterd om de impact van de notionele interest te meten.”

FINANCIËLE BAROMETER KEFIK NR 1 - NOV. 2008

Eind oktober 2008 stelde het KeFiK een uniek instrument op punt dat een betere kijk geeft op het huidige, financiële klimaat in België. Het is een vrij zware methode: 607 bedrijven met maximaal 10 werknemers krijgen 11 vragen voorgeschoteld. Die 607 bedrijven worden iedere maand bevroegd, in ieder geval zolang de crisis duurt.
www.kefik.be - info@cefip-kefik.be

Het Bedrijf

U had het over een eerste verdieping, het wetenschappelijk sturingscomité. Hoe zit het met de tweede verdieping?

Frédéric Lernoux

“Nummer twee is het secretariaat van het KeFiK, dat belast is met de operationele taken van het centrum. Bij het KeFiK werken drie economen, een assistente en ikzelf als manager. Een deel van de projecten wordt ook uitbesteed. Het zou nogal pretentius van ons zijn om te denken dat we alle kennis in pacht hebben en alle technieken onder de knie hebben.

Bepaalde competentiedomeinen bezitten we nu eenmaal niet volledig intern. We knopen dan partnerschappen aan met specialisten die de bewuste materie door en door kennen, zoals bijvoorbeeld universitaire onderzoekscentra.”

Het Bedrijf

Welke rol speelt het KeFiK in de huidige economische crisis?

Frédéric Lernoux

“De federale regering en de gewestregeringen willen het KeFiK een rol laten spelen in de opvolging van de crisis. Wij verstrekken zoveel mogelijk informatie en reiken de bedrijfsleiders oplossingen aan die zowel op federaal als gewestelijk niveau door de overheid werden ingevoerd. Op federaal niveau werd bijvoorbeeld via de obligatielening INITIO 300 miljoen euro ter beschikking gesteld van het Participatiefonds. Op gewestelijk niveau werden de middelen die beschikbaar zijn voor de Brusselse garantiefondsen opgetrokken en werd meer kapitaal geïnjecteerd in SOWALFIN. Het is onze taak om die informatie bij te werken en te helpen

verspreiden. Een andere taak, die nog moet worden gedefinieerd en bevestigd, is de bemiddeling op federaal niveau. Die taak is geïnspireerd op het Franse model en moet ervoor zorgen dat geen enkel economisch haalbaar en rationeel project opzij wordt geschoven.”

Het Bedrijf

Moet het KeFiK dan de projecten 'sorteren' en de solide projecten, die ondersteuning verdienen, eruit pikken?

Frédéric Lernoux

“Zo is het. Als het KeFiK daadwerkelijk met die taak wordt belast, moet het een oordeel vellen over de deugdelijkheid van projecten waarvoor elders geen adequate financieringsoplossing kon worden gevonden. We mogen natuurlijk niet naïef zijn: er zullen vast wel projecten op tafel komen waarvoor de banken geen krediet willen verstrekken om de eenvoudige reden dat ze niet haalbaar zijn. Een *njet* van de bank is in dat geval volkomen terecht. Het interessante aan dit initiatief is evenwel dat er een onafhankelijk organisme in het leven wordt geroepen om die projecten te beoordelen. Wij zijn geen rechter in eigen zaak. Het KeFiK is neutraal. Als ik hoor: “Er is geen *kredietcrunch* en de banken blijven verder werken zoals vóór de crisis; alleen zullen ze de kredietvoorwaarden wat aanscherpen en meer garanties eisen”, dan wil ik dat graag geloven. Maar - en ik werp hier naar niemand een steen - je kunt niet lenen wat je niet (meer) hebt of wat je alleen maar hebt tegen zeer dure voorwaarden, namelijk liquiditeit. De herfinanciering op de interbancaire markt, zelfs al zijn de rentevoeten van de Centrale Bank fors gedaald,

blijft voor de banken een zeer moeilijke en dure aangelegenheid. Plus de economische context doet niets om het leed te verzachten.”

Het Bedrijf

De studieresultaten die werden voorgesteld aan het VBO waren al bij al niet zo somber. Hoe zullen we over een jaar tegen de crisis aankijken?

Frédéric Lernoux

“Daar kan ik een eenvoudig antwoord op geven: we weten het niet. We hebben niet genoeg afstand tot de crisis. In het eerste en tweede kwartaal van 2008 verstrengden de banken hun kredietvoorwaarden op Europees niveau: meer garanties en hogere prijzen. Daarna volgden de herfinancieringsproblemen op de interbancaire markt. Toen pasten de banken hun kredietbeleid aan. Tezelfdertijd wilden ze hun werkingskosten beperken en vroegen ze aan alle operators, waaronder de overheidsoperators, om rationeler te werk te gaan en aan administratieve vereenvoudiging te doen. Er waren dus signalen, maar in september 2008 brak de crisis met een ongelooflijke hevigheid los. We hebben niet alleen te weinig afstand tot de crisis, maar bovendien is de economische conjunctuur ronduit belabberd. Overal heeft men het over recessie, de beurzen zijn uit hun evenwicht geslagen en ga zo maar door. In die context hebben de bedrijven waarschijnlijk niet veel projecten meer op korte termijn. De bankinstellingen hebben tot nog toe (half december 2008; *nvd*) geen krachtige beslissingen genomen. Het is dus zeer belangrijk dat we geen enkel haalbaar project links laten liggen. Draagkrachtige projecten moeten immers mee

helpen om de economische situatie te verbeteren en hopelijk zo snel mogelijk uit de crisis te geraken. Het risico- en kostenbeleid dat door de banken wordt gevoerd, moet rekening houden met het feit dat de economie er op een bepaald ogenblik weer bovenop komt.”

Het Bedrijf

Is dat de reden waarom jullie de barometer hebben ingevoerd?

Frédéric Lernoux

“De barometer werd in het leven geroepen om de crisis maand na maand te volgen en een antwoord te geven op de vraag: ‘Hoe evolueert de toestand?’. Het is dus een meetinstrument dat eventueel kan dienen om aanbevelingen te doen. We weten bijvoorbeeld dat de bedrijven op korte termijn met liquiditeitsproblemen te kampen zullen krijgen. Moeten we dan geen instrument voorzien om dat probleem op te lossen? De barometer stelt ons in staat om de vinger aan de pols te houden, wat erg belangrijk is in tijden van crisis.”

MAP ■

Het wetenschappelijk sturingscomité van het KeFiK is een netwerk dat voorstellen indient, bepaalde vraagstukken objectieert en aanbevelingen doet op de verschillende machtsniveaus. De barometer werd in het leven geroepen om de crisis maand na maand te volgen en een antwoord te geven op de vraag: ‘Hoe evolueert de toestand?’.